

Archief van het dispuut Christiaan Huygens. 1888-2007

Dispuut Christiaan Huygens

Opgericht 1888, heropgericht 1895. Geëindigd 2007.

Het Christiaan Huygens dispuutgezelschap werd in 1888 opgericht. Het bestond van 1888-1892 en 1895-2007. Het was een dispuut voor ouderejaars studenten uit verschillende vakgebieden in de wis-, natuur- en sterrenkunde. Leden werden aangezocht ná hun kandidaats-examen (meisjes vaak al vroeger). De ambitie van het dispuut was wetenschapsvorming, en contact van oudere- en jongere-jaars. Een groot aantal leden werd later hoogleraar.

Het gezelschap kwam tweewekelijks in vergaderingen bijeen waarbij een lid van het dispuut een voordracht verzorgde. De sprekers waren vrij in de keuze van het onderwerp - vaak eigen recent onderzoek of belangrijke ontdekkingen op het vakgebied. Naast de hoofdvordracht, en de kritiek daarop, werd aanvankelijk nog een korte voordracht gehouden en een korte improvisatie.

Het dispuut had de actieve steun van Paul Ehrenfest gedurende zijn tijd in Leiden.

Dergelijke gezelschappen, met hun wat archaische opzet, speelden in de tweede helft van de twintigste eeuw steeds minder een rol. In 2006 ging het dispuut daarom in ruste. Het goed bijgehouden archief werd toen bewaard door het (langdurig) lid Johan Lugtenburg (1942) emeritus hoogleraar organische chemie in Leiden, die het aan het Rijksmuseum Boerhaave aanbood.

Dit museum vond echter dat het archief beter op zijn plaats zou zijn in de Universitaire Bibliotheken Leiden, waar het nu definitief bewaard wordt.

Indeling:

- Bestuur: 1-9
- Leden: 10-26
- Publicaties: 27-28
- Activiteiten: 29-35
- Foto's: 36-37
- Overig: 38-39

Bestuur: 1-9

- 1 Reglement 1888. 1 ex. in handschrift met aanvullingen tot 1891 (vastgesteld 1888), en 1 ex. in druk (vastgesteld 1889).
- 2 Reglement 1895. 1 ex. in handschrift met aanvullingen tot 1902 (vastgesteld 1895) , 1 ex gedrukt (vastgesteld 1899) en 1 ex. gedrukt (vastgesteld 1910).
Reglement 1895 (vastgesteld 1899) met handtekeningen van leden tot 1910, en 1 ex (vastgesteld 1910) met handtekeningen tot 2005.
- 3 "Inventaris Christiaan Huygens". 1888-1892, 1895-1918. Hierin staan genoteerd: leden, uitgaven, vergaderingen, brieven, voordrachten etc. 1 schrift.
- 4 Notulen bestuursvergaderingen, 1888-1892. 1 schrift.
- 5 Convocaties voor jaarvergaderingen en andere feestelijkheden, 1920-1995.
- 6 Jaarverslagen, 1888/89--1934/5, 1969/70, 1995, 2002/3.

- 7 Financiële verslagen en verslagen over het archief. Verslagen kascommissie. 1889-1943/4, 1956, 1975.
- 8 Financiën: kasboekjes. 1895-1940. 2 schriften.
- 9 Correspondentie. 1888-1995.

Leden: 10-26

- 10 2 Ledenlijsten. 1895 -1979 en 1895-2005.
- 11 Notulen. 1888-1892, 1895-1908.
- 12 Notulen. 1908-1941.
- 13 Notulen. 1941-1963.
- 14 Notulen. 1963-1976.
- 15 Notulen. 1976-1982.
- 16 Notulen. 1983-1998.
- 17 Notulen. 1998-2006.

Voordrachten met bijbehorende kritieken, 1889-1892 (genummerd 1-120), 1895-1915 (genummerd A 1-200). Vanaf 1895 werd elke voordracht in een apart schrift geschreven; de bijbehorende kritiek is bijgevoegd. [Niet helemaal compleet].

- 18 1889-1892 (1-120)
- 19 1895-1896 (A 1-17)
- 20 1896-1899 (A 18-48)
- 21 1899-1902 (A 50-85)
- 22 1902-1906 (A 86-119)
- 23 1906-1909 (A 120-155)
- 24 1909-1915 (A 157-200)

- 25 Extracten uit de kleine voordrachten, die ook nog op dezelfde avond werden gehouden (genummerd 160b-198b). 1910- 1912.
- 26 Roosters van de vergaderingen en voordrachten waarin aangegeven de namen van de sprekers en de datum van de voordrachten. 1888-1891, 1944-1950.

Publikaties: 27-28

- 27 Huygens-kranten. Bij jaarvergaderingen, lustra, kampen en andere gelegenheden. 1924-1981.
- 28 Lustrumboekjes. 1963-2004/5. Onvolledig.

Activiteiten: 29-35

- 29 Bibliotheek: catalogus boeken en dissertaties (ca 1927, 1951), en uitleenboek (1945-1950).

- 30 Films zomerkampen, 1934, 1935 en 1942.
- 31 Verslag van het Huygenskamp te Grouw. 1941. 1 schrift.
- 32 Verslag van een excursie naar de Staatsmijnen in Limburg. 1963. 1 schrift.
- 33 Gedenkboek van de 1000^e vergadering van het dispuut. Met fotoboekje en lijst met informatie over de deelnemers. 1963.
- 34 Verslag van de Ehrenfest-herdenking. 1971. Lijst van aanwezigen, foto's, correspondentie. 1 schrift.
- 35 Huy Chang, opera in vier bedrijven. Geschreven en opgevoerd door leden van het dispuut in 1949, t.g.v. de 750^e vergadering.

Foto's: 36-37

- 36 3 Foto's van het dispuut uit 1945 en 1949 met informatie, waaronder de namen. Gestuurd door J. Wolterbeek in 1971.
- 37 Losse foto's, 1913-1952. Niet allemaal gedateerd.

Varia: 38-39

- 38 Voordracht van Marcel Minnaert over het dispuut in de jaren 1913 tot 1917, toen hij zelf lid was. 1970.
- 39 Voorzittershamer.

VVV

Dubbele exemplaren van de dispuutskranten, uitnodigingen. Verpakkingen.